

เที่ยวบ้านเพื่อน เยือนวิถีชุมชน
ชุมชนเกาะกลาง จังหวัดกระบี่
Visit Community & Friends
Ko Klang Community, Krabi

ชุมชนเกาะกลาง จังหวัดกระบี่

เกาะกลางแห่งความศรัทธา

ที่วิถีมุสลิมและท้องทะเลสีครามมาบรรจบกัน

Ko Klang

an island of faith, where the Muslim lifestyle meets the sea.

Ko Klang Community, Krabi

เชมเชนเกาะกลาง

สัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์

เรือหัวโทงพาล่องทะเลมายังเกาะเล็กๆ เกาะหนึ่ง สิ่งแรกที่สัมผัสผ่านสายตาคือ บ้านเรือนและเรือเรียงรายอยู่มากมาย พร้อมรอยยิ้มของผู้คนที่รอต้อนรับอย่างอบอุ่น เกาะนี้มีชื่อว่า “เกาะกลาง” ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองประสังข์ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ คนเกาะกลางส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม วิธีการดำเนินชีวิตยังเป็นไปในลักษณะพึ่งพาอาศัยกันแบบวัฒนธรรมมุสลิม อุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งทะเลและป่าชายเลน ผู้คนที่นี่เกาะกลางส่วนใหญ่ทำอาชีพประมงหาปลา เลี้ยงปลาในกระชัง และปลูกข้าว ทั้งไว้ทานในครัวเรือนและจำหน่ายให้เพื่อนบ้าน ชาวเกาะกลางแทบไม่ต้องซื้อหาอาหารจากที่ไหนเลย

หากเอ่ยถึงเกาะกลาง ต้องเอ่ยถึงเขาขนาน้ำที่อยู่คู่ประวัติศาสตร์เกาะกลางและจังหวัดกระบี่มาช้านาน นั่งเรือจากเกาะกลาง ๑๕ นาที ก็จะได้พบกับเขาขนาน้ำ ลักษณะเป็นภูเขาหินปูนสองลูกสูงตั้งเด่นขนานทะเล คนเก่าคนแก่บอกเล่าปากต่อปากว่า สมัยก่อนคนที่มีความเชื่อทางไสยศาสตร์ เช่นครูหนังตะลุง ครูโนราห์และครูรองเง็ง จะมาทำพิธีกันที่นี่เพราะเป็นที่ศักดิ์สิทธิ์ แต่หากตามประวัติศาสตร์ที่บันทึกไว้ เขาขนาน้ำเป็นสถานที่ที่ทหารญี่ปุ่นมาตั้งฐานทัพในถ้ำบนเขาสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในถ้ำมีการจำลองเหตุการณ์ต่างๆ เอาไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้

ด้วยวิถีชีวิตที่น่ารักของคนในท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติที่โดดเด่น รวมถึงความเข้มแข็งของชุมชน ทำให้ชุมชนเกาะกลางได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยว เป็นรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

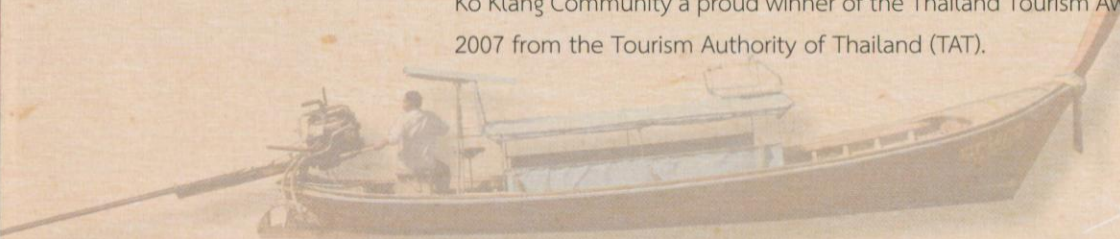

Ko Klang A symbol of sufficiency

A traditional Andaman long-tail boat takes travellers across the sea to the small island. The first view is of houses and boats in long rows, and the warm welcoming smiles of the residents. The island is named *Ko Klang*. The locals are mostly Muslims and care for each other in accordance with Muslim beliefs. Surrounded by rich natural resources in the sea and mangrove forests, the residents mostly work in coastal fisheries, breed fish in enclosures, and grow rice for household consumption and sale to neighbours. This allows them to lead a sufficiency lifestyle independent from any other community.

The local people's amicable lifestyle, distinctive environment and natural resources, and the strength of the community made Ko Klang Community a proud winner of the Thailand Tourism Awards 2007 from the Tourism Authority of Thailand (TAT).

การประมง คือชีวิต

เพราะล่องเรือหาปลากันตั้งแต่เกิด

วิถีชีวิตของชุมชนชาวเกาะกลางผูกพันกับการทำประมงอย่างขาดกันไม่ได้ พ่อแม่พาลูกนั่งเรือหาปลาไปด้วยกันตั้งแต่ฝ่าเท้าเท่าฝ่าหอย เพื่อให้ลูกซึมซับวิถีประมงของบรรพบุรุษที่สืบทอดกันมา คุณลุงชาวประมงท่านหนึ่งได้ถ่ายทอดเรื่องราวสมัยวัยเด็กว่า..พออายุได้สี่ถึงห้าปีพ่อแม่ก็จะพาไปลงรุนจับกุ้ง โดยให้กินนอนอยู่บนเรือ พออายุเจ็ดปี เริ่มเข้าโรงเรียน ก็เรียนรู้ที่จะเป็นเพื่อนกับควาย หัดสั่งควายให้เลี้ยงซ้ายขวา พาไปกินหญ้า ตกเที่ยงก็พาเข้าร่มหลบแดด เตรียมตัวให้คุ้นกันก่อนหัดทำนา พออายุเก้าปีก็ไถนาช่วยพ่อแม่ได้พอดี ระหว่างนั้นก็ยังออกเรือไปเรียนรู้วิถีประมงกับพ่อแม่อย่างสม่ำเสมอ พออายุครบสิบปี สามารถแจวเรือหัวโพงด้วยตัวเอง ไปหาปูหาปลาในป่าชายเลน...

สังเกตได้ว่าคนเกาะกลางจะถูกปลูกฝังและมีชีวิตกับทะเลมาตั้งแต่อ่อนแอตออก จึงไม่น่าแปลกใจที่ผู้คนจะมีอาชีพประมงชายฝั่ง คือการวางอวนปลา การทำโป๊ะน้ำตื้น การทำกระชังปลา การวางลอบปู และการสักหอย

สำหรับลอบมีความน่าสนใจเป็นพิเศษ ด้วยภูมิปัญญา ที่สั่งสมมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ลอบลักษณะต่างๆ ถูกเลียนแบบแหล่งที่อยู่ตามธรรมชาติของสัตว์น้ำแต่ละชนิด เช่น ลอบสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีไว้สำหรับดักปู ลอบทรงกระบอกมีไว้สำหรับดักปลาตุ๊กทะเล และลอบครึ่งวงกลมมีไว้สำหรับดักปลาหมึก เป็นต้น

เรือเป็นอีกสิ่งที่ขาดไม่ได้ในวิถีประมง เรือประมงที่เกาะกลางมีหลายชนิดไม่ว่าจะเป็นเรือผีหลอก เรือแจว และเรือหัวโพงซึ่งมีความโดดเด่นที่สุดและโด่งดังไปไกลถูกใช้ในหลายจังหวัด เรือหัวโพงกำเนิดจากภูมิปัญญาดั้งเดิมของชาวกระบี่ มีขนาดตั้งแต่ ๗ - ๑๐ เมตร หัวเรือสูงอนชันไปเพื่อสู้กับคลื่นลมแรงในทะเล และด้วยภูมิปัญญาของช่างต่อเรือ จึงออกแบบหัวเรือให้แอ่นนอนเชิดสูงเพื่อแหวกคลื่นได้ดีและน้ำทะเลไม่ทะลักเข้าเรือ อีกทั้งยังใช้เป็นอุปกรณ์บอกทิศทางสำหรับคนขับเรือพุ่งตรงไปยังเป้าหมายได้ดี

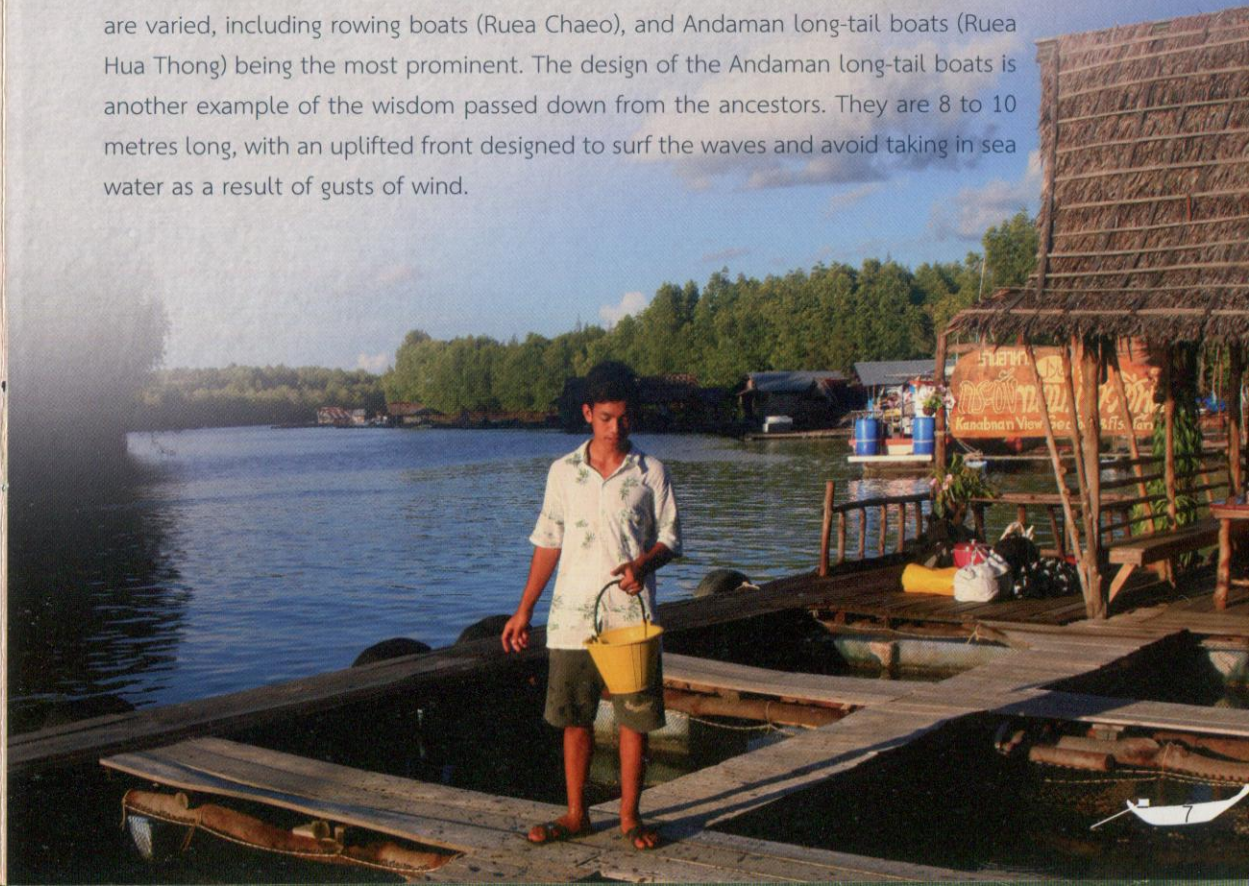
Coastal fisheries

are part of the people's lives from a very early age

The Ko Klang community lifestyle is inextricably linked with the marine environment. Parents take their children with them in the fishing boats, so that the youngsters naturally absorb the feelings of life by the sea handed down through generations. Most people, at some stage, work in coastal fisheries, setting fishing nets, building shallow water bamboo stake traps, breeding fish in cages, trapping crabs, and/or collecting clams.

Shallow water traps are especially interesting. Based on wisdom passed down from the ancestors, the traps are in various forms that imitate the marine animals' natural habitats; such as, a square stake trap for crabs, cylindrical for coral catfish, and semi-circular for squid.

Boats are an indispensable part of the community's lifestyle. Fishing boats at Ko Klang are varied, including rowing boats (Ruea Chaeo), and Andaman long-tail boats (Ruea Hua Thong) being the most prominent. The design of the Andaman long-tail boats is another example of the wisdom passed down from the ancestors. They are 8 to 10 metres long, with an uplifted front designed to surf the waves and avoid taking in sea water as a result of gusts of wind.

เรือหัวโพงลำเล็ก แทนความคิดถึง..ยามไกลกัน

กลุ่มผลิตเรือหัวโพงจำลอง ชุมชนเกาะกลาง

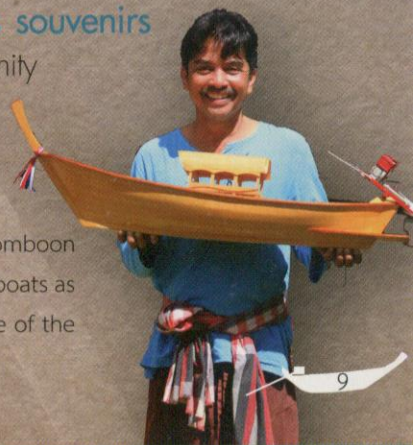
เรือหัวโพงจำลองกำเนิดขึ้นเพื่อเป็นการสืบสานวิถีชีวิตของชาวเกาะกลางเมื่อครั้งอดีต เริ่มต้นจากคุณตาหมาดตาบ หมั่นคำ ช่างต่อเรือชาวเกาะกลางที่สั่งสมประสบการณ์มากกว่า ๕๐ ปี เป็นผู้เริ่มทำเรือหัวโพงจำลองและถูกสานต่อโดยคุณ สมบูรณ์ หมั่นคำ บุตรชาย ในการรวมสมาชิกกลุ่มเพื่อทำเรือหัวโพงจำลองขึ้นโดยคัดเลือกชาวเกาะกลางที่มีคุณสมบัติ ๔ ข้อคือ ใจรัก ขยัน มุ่งมั่นไม่ยอมแพ้ และมีฝีมือ มาร่วมสร้างเรือหัวโพงจำลองเพื่อสืบสานและเป็นของที่ระลึกให้นักท่องเที่ยว นึกถึงชุมชนเกาะกลางยามจากกันไกล ปัจจุบันเรือหัวโพงจำลองจากเกาะกลางเป็นสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ระดับ ๔ ดาวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดกระบี่

Miniature Andaman long-tail boats as souvenirs

Model long-tail boat production group, Ko Klang Community

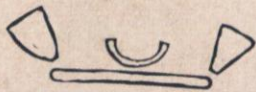
The production of model long-tail boats originated as an initiative of Grandpa Matdap Mankha, a boat-builder of Ko Klang with over 50 years of experience. He wanted to preserve a memory of the past lifestyle of the Ko Klang residents. His efforts were continued by his son, Somboon Mankha, who organised a group of boat-builders to make model long-tail boats as souvenirs. Members of this group must possess four characteristics, a love of the art of boat-building, diligence, determination, and skill.

เรือหัวโพงจำลอง

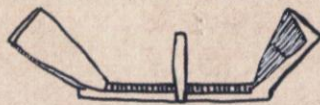
ทำจากไม้ยอและไม้ตีนเป็ดซึ่งเป็นวัตถุดิบใกล้บ้าน มีขั้นตอนการทำดังนี้

Model long-tail boats are made of Indian mulberry and jelutong wood, raw materials available in the neighbourhood. The model long-tail boat production process is as follows:

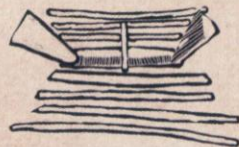
๑. ทำกระดูกงูหรือมาด และหาไม้หางหัวเรือทำยเรือ

1. Make the keel and the boards for the prow and stern.

๒. นำมาติดกระดานมาด จากนั้นใส่ก้ง

2. Attach the planks to the keel and place the ribs.

๓. นำชิ้นส่วนกระดานเรือขึ้นรูปทรง

3. Shape the boat with sections of the plank.

๔. ตกแต่งให้เป็นทรงเรือ

4. Refine the shape.

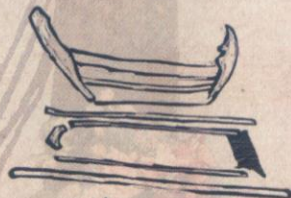
๕. นำกระดานติดตามรูปแบบเพื่อเป็นหัวก้ง

5. Assemble the planks to form the beam.

๖. ใส่หัวและท้ายเรือ

6. Fix the prow and stern.

๗. ติดไม้ค้ำ ราง ประกอบข้างเรือ

7. Attach wooden skirting and flat boards on the sides.

๘. เตรียมทำแจว และติดฐานตั้งเรือ

8. Prepare the oars and stand for the boat.

๙. นำแจวและฐานประกอบกับเรือ

9. Attach the oars and assemble the stand to support the boat.

โดยขั้นตอนทั้งหมดนี้ ผู้มาเยือนสามารถเรียนรู้การทำได้ด้วยตนเอง และได้พูดคุยรับฟังเรื่องราวน่าประทับใจจากประสบการณ์ตรงของผู้ที่คลุกคลีกับเรือหัวโพงมาทั้งชีวิต

This process can be learned by visitors through practice, complete with the telling of fascinating stories of the boats by those who have been building and using them all their lives.

ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว

In the water there is **fish**,
in the field there is **rice**

เมื่ออาหารจากทะเลมีพร้อม ข้าวก็ใช่ว่าจะน้อยหน้า นอกเหนือจากการทำประมงเป็นหลัก คนเกาะกลางยังมีชีวิตที่อุดมไปด้วยข้าวคุณภาพดีมาตั้งแต่ครั้งอดีตและได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐอย่างจริงจัง ทางเกษตรอำเภอฯ ได้ประสานงานกับศูนย์ข้าวจังหวัดพัทลุงในการนำพันธุ์ข้าวสังข์หยด ซึ่งมีคุณค่าทางอาหารสูง มาให้ชาวบ้านเพาะปลูก ข้าวสังข์หยดเป็นข้าวนาปีที่มีคุณลักษณะพิเศษคือ มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดงรสชาติดี ข้าวใหม่เมื่อนำมาหุงจะมีกลิ่นหอม นุ่มและรสชาติมัน ความพิเศษสุดของข้าวสังข์หยดที่เกาะกลางจะมีมากกว่าข้าวสังข์หยดจากแหล่งอื่น เพราะเมล็ดข้าวเมื่อหุงแล้วจะนุ่มและรสชาติดีกว่า ด้วยเหตุผลที่ว่าดินที่เกาะกลางนั้นมีความเค็มของน้ำทะเลสมอยุ่กันเอง

While the resources of the sea are abundant, on the land the growing of rice is of significant importance. Apart from the time engaged in fishing, residents of Ko Klang produce excellent rice. The rice grown here is of superior quality due to the soil mixed with salt from the sea.

ความแตกต่างของผ้าปาเต๊ะกับผ้าบาติก

มีความแตกต่างคือ “ผ้าปาเต๊ะ” จะใช้บล็อกลายโลหะประทับลายผ้า มีลวดลายซับซ้อนวิจิตรสวยงาม ส่วน “ผ้าบาติก” จะใช้ขานตึงใส่เทียนร้อนเขียนลายผ้า มีลวดลายสวยงามเช่นกัน แต่ผ้าปาเต๊ะจะราคาสูงกว่าผ้าบาติก เพราะขั้นตอนในการทำงานกว่า

The difference between Pateh and Batik textiles

The difference is in the pattern-making. In the production of Pateh, metal blocks with intricate and complex designs are used, while for Batik patterns are made with a tool called a *canting* that contains hot wax for application on the cloth. Both textiles feature beautiful patterns, but Pateh costs less as it involves a less complicated process.

ผ้าปาเต๊ะ

เสน่ห์แห่งชุมชนเกาะกลาง

หากจะเอ่ยถึงฝีมือทางศิลปะ สาวน้อยและสาวใหญ่ของเกาะกลางก็มีฝีมือไม่แพ้ใคร ในเรื่องการทำผ้าปาเต๊ะที่สร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ผ้าปาเต๊ะเกาะกลางเริ่มต้นโดยคุณยายประจิม เล็กดำ ที่มีบรรพบุรุษเป็นชาวมลายูเชื้อสายจีน คุณยายออกแบบผ้าปาเต๊ะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตนโดยมีแรงบันดาลใจจากธรรมชาติและวิถีที่ตนอาศัยอยู่ ผู้มาเยือนสามารถทดลองทำได้ง่ายๆ โดยมีขั้นตอนคือ นำผ้าขาวบางไปป้อนด้วยเทียน จากนั้น นำมาซึ่งบนเฟรม แด้มดอกกระบายสี ทั้งไว้ ๒๔ ชั่วโมงให้ผ้าแห้ง ก่อนนำไปย้อมทั้งผืน แล้วผึ่งให้แห้งอีกครั้ง ก็จะได้ผ้าปาเต๊ะผืนสวยงาม

Pateh textiles, the charm of Ko Klang

Ko Klang is also renowned for its Pateh textiles started by Grandma Prachim Lekdam, whose ancestors came from Malaysia. Her designs for the Pateh textile were inspired by nature and the surrounding way of life. Visitors can try their hand at painting a pattern with wax on a piece of sheer white cloth, stretching the cloth on a frame, and then painting colourful floral designs. After drying for 24 hours, the cloth is dyed and then hung up to dry again, resulting in a beautiful floral Pateh cloth.

มาชุมชนเกาะกลาง

ต้องลองกินลองนอน

แบบคนที่นี่

มาถึงเกาะกลางแล้ว พลาดไม่ได้คือการพักโฮมสเตย์และทานอาหารท้องถิ่น อาหารที่เกาะกลางนั้นส่วนใหญ่เป็นอาหารมุสลิมผสมผสานกับวัตถุดิบที่ส่งตรงจากทะเล ไม่ว่าจะเป็น หอยหวานต้มตะไคร้ แกงกะทิ หอยจู้บแจ่ง หอยรากต้มกะทิ รับประทานคู่กับผักสดปลอดสารพิษที่ส่งตรงจากสวนครัวหลังบ้าน

Come to Ko Klang and live like the locals

Having made it to Ko Klang, you should not miss the home-stay service and local delicacies. Food at Ko Klang is special - a combination of Southern and Muslim dishes, including chicken and saffron rice, steamed glutinous rice wrapped in local palm leaf, and spicy soup of coconut cream with coconut topping and salty fish, all made up of produce fresh from the sea and the garden beyond the backdoor.

แบ่งปันความสุข เคารพวิถีชุมชน

โฮมสเตย์เกาะกลางเปิดต้อนรับทุกๆ คนที่ต้องการเรียนรู้ และสัมผัสวิถีของชาวเกาะกลาง แต่เพื่อให้ช่วงเวลาในการเยี่ยมชมวิถีชุมชนแห่งนี้มีความสุขทั้งผู้มาเยือนและผู้ต้อนรับ จึงควรเข้าใจและเคารพในวิถีชีวิตของชาวเกาะกลางดังนี้

- ไม่นำสิ่งเสพติดและของมีค่าขึ้นมานบนเกาะ
- ไม่นำอาหารประเภทหมูขึ้นมานบนเกาะ
- ไม่นำสุนัขขึ้นมานบนเกาะ
- ผู้หญิงไม่ควรใส่สายเดี่ยวหรือกางเกงขาสั้นเกินไปจนเห็นต้นขา
- ไม่ควรแสดงพฤติกรรมเชิงชู้สาวในที่สาธารณะ

Share the happiness and respect the community

Home-stay hosts at Ko Klang welcome everyone wishing to learn and experience the ways of the residents. However, to make the visit truly fulfilling for both guests and hosts, there is a need to have an understanding of and respect for the lifestyle of the community as follows:

- Do not take narcotics and alcohol to the island.
- Do not take food containing pork to the island.
- No dogs are allowed on the island.
- Women should be dressed appropriately in clothes that are not too revealing.
- There are to be no signs of affection between a man and a woman in public.

การเดินทาง Travel Information

จากตัวเมืองกระบี่สามารถข้ามเรือไปเที่ยวเกาะกลางได้ ๒ ท่าคือ ท่าเรือสวนสาธารณะธารา-ท่าเล และท่าเรือเจ้าฟ้า-ท่าหิน บนเกาะมีรถจักรยานยนต์รับจ้าง รถสามล้อพ่วงข้างให้บริการ มีป้ายค่าบริการติดไว้บริเวณท่าเรือ หรือสามารถเหมาทั้งวันได้

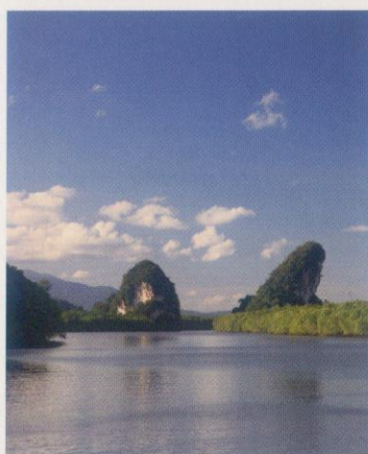
A boat can be taken from the city of Krabi from the Thara Public Park Pier to the Tha Le Pier, or from the Chao Fa Pier to the Tha Hin Pier, Motorcycles with a side car can be hired on the island.

GPS N08° 03.390' E098° 55.952'

แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง Nearby Attractions

เขานาน้ำ

สามารถนั่งเรือจากเกาะกลางไปเที่ยวเขานาน้ำได้โดยใช้เวลาเพียง ๑๕ นาที เขานาน้ำมีลักษณะเป็นภูเขาสองลูก สูงประมาณ ๑๐๐ เมตร ตั้งขนานแม่น้ำกระบี่ด้านหน้าตัวเมือง ถือเป็นสัญลักษณ์ของเมืองกระบี่ บริเวณเชิงเขามีถ้ำให้เข้าไปเที่ยวชม ภายในมีหินงอกหินย้อย และยังเป็นแหล่งโบราณคดีที่พบเครื่องมือหิน เครื่องปั้นดินเผา และโครงกระดูกมนุษย์ เขานาน้ำยังเคยเป็นสถานที่ที่ทหารญี่ปุ่นมาตั้งฐานทัพในถ้ำบนเขาสันยสงครามโลกครั้งที่ ๒

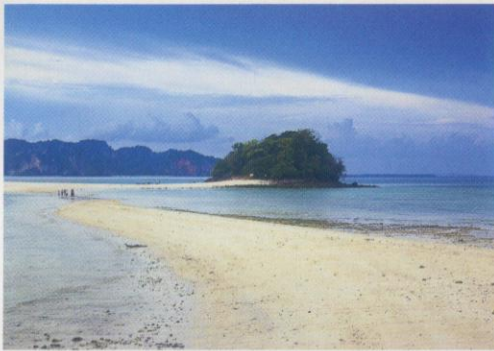

GPS N 08° 04.829' E 098° 55.282'

Khao Khanap Nam

Khao Khanap Nam is just 15 minutes by boat from Ko Klang. This is where the Japanese forces in the Second World War set up their base in the caves. Models of mock events have been set up in the caves as tourist attractions.

GPS N 07° 57.645' E 098° 48.674'

ทะเลแหวก

สามารถนั่งเรือจากเกาะกลางไปเที่ยวทะเลแหวกได้โดยใช้ระยะเวลา ๔๐ นาที ทะเลแหวกมีลักษณะเป็นสันทรายที่โผล่ขึ้นจากน้ำเมื่อน้ำลดลงต่ำ สามารถเดินข้ามไปยังเกาะใกล้เคียงได้ ๓ เกาะ คือ เกาะไก่ เกาะหม้อ และ เกาะทับ ช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการชมทะเลแหวก คือช่วงน้ำลงต่ำสุด ในวันก่อนและหลังวันขึ้น ๑๕ ค่ำ ราว ๕ วัน ของเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนพฤษภาคม

Thale Waek or Separated Sea

A 40-minute boat trip takes you from Ko Klang to Thale Waek. Here, sandbar appears at low tide, enabling visitors to cross to 3 nearby islands, Ko Kai, Ko Mo, and Ko Thap. The best time to view the separated sea is at low tide around the day of the full moon.

สิ่งอำนวยความสะดวก

โฮมสเตย์ ที่พัก อาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

Facilities

Home-stay services and food and souvenir shops are available.

ฤดูกาลท่องเที่ยว ตลอดทั้งปี

Travel season: All year round.

ติดต่อชุมชนเกาะกลาง

Contact Ko Klang Community, Krabi

โทร. (Tel.) +668 5788 4546, +668 1569 0224,
+668 6072 7860

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

For more information

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกระบี่
Tourism Authority of Thailand, Krabi Office
โทร. (Tel.) +66 7561 2811-2

หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน Emergency Lines

- ตำรวจท่องเที่ยว Tourist Police
โทร. (Tel.) 1155
- ตำรวจทางหลวง Highway Police
โทร. (Tel.) 1193
- สถานีตำรวจภูธรจังหวัดกระบี่
Krabi Provincial Police Station
โทร. +66 7561 1222
- โรงพยาบาลกระบี่ Krabi Hospital
โทร. +66 7562 6700

